

РЕШЕНИЕ

№ 438

гр. Смолян, 04.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – СМОЛЯН в публично заседание на седми ноември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Сийка Златанова

при участието на секретаря Сирма Купенова
като разгледа докладваното от Сийка Златанова Гражданско дело №
20235440100153 по описа за 2023 година

и за да се произнесе, взе предвид следното:

Ищецът Р. В. К. е предявил срещу Регионална дирекция „****“ обективно и кумулативно съединени иски, както следва:

- иск с правно основание чл. 178, ал. 1, т. 3 и чл. 187, ал. 5, т. 2 ЗМВР, с който се иска да бъде осъден ответникът да заплати на ищеца сумата от 2 000 лв., представляваща дължимо и неплатено трудово възнаграждение за положен от ищеца ношен труд в периода 05.08.2019 – 31.01.2023 г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от 16.02.2023 г. – датата на подаване на исковата молба до окончателното заплащане на задължението;

- иск с правно основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД за сумата от 200 лв., представляваща обезщетение за забава в размер на законната лихва върху главницата за всяко отделно месечно възнаграждение за извънреден труд, считано от първо число на месеца, следващ съответното тримесечие, в което е полаган нощният труд, за периода 01.10.2019 – 15.02.2023 г.;

- иск с правно основание чл. 181, ал. 3, изр.първо и изр.второ ЗМВР за заплащане на левовата равностойност в размер на 218,40 лева /размерът изменен в последното съдебно заседание/ на неосигурената безплатна предпазна храна за положен труд със специфичен характер и неосигурени ободряващи напитки за положен нощен труд в периода 01.08.2019 – 01.08.2020 г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от 16.02.2023 г. до окончателното заплащане на възнаграждението;

- иск с правно основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД за заплащане на обезщетение за забава върху двете главници за храна и напитки в размер на 66,80 лв. /размерът изменен в последното съдебно заседание/, начислена за периода 01.09.2019 – 15.02.2023 г.

Фактическите твърдения, на които ищецът основава исковите, се свеждат до следното: съществуващо служебно правоотношение между страните, по което ищецът изпълнява длъжността *** в ГПУ - *** при *** на ***, при сумарно отчитане на работното време. За времето от 05.08.2019 – 31.01.2023 г. е положил общо 1 400 часа нощен труд, който при преизчисляването му с коефициент 1.143 възлиза на 1 600 часа дневен труд. Разликата след превръщането на часовете положен нощен труд в часове дневен труд представлява 200 часа положен труд, който не му е заплатен, съобразно разпоредбата на чл.

187, ал. 3 ЗМВР и чл. 31, ал. 2 от Наредба № 8121з-407/11.08.2014 г., Наредба № 8121з-592 от 25.05.2015 г. и Наредба № 8121з-776/29.07.2016 г., Наредба № 8121з-36/07.01.2020 г., в сила от 10.01.2020 г.; Наредба № 8121з-1174/21.10.2020 г., в сила от 03.11.2020 г. и Наредба № 8121з-1353/15.12.2020 г., в сила от 01.01.2021 г., издавани от министъра на вътрешните работи, уреждащи реда за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима на дежурство, времето за отдых и почивките на държавните служители в Министерството на вътрешните работи, респ. субсидиарно приложимата разпоредба на чл. 9, ал. 2 от Наредбата за структурата и организацията на работната заплата (обн. ДВ от 26.01.2007 г.).

Твърди, че е приложимо решение от 24.02.2022 г. на съда на ЕС по дело C-262/2020 г., образувано по преюдициално запитване от РС – Луковин, във вр. с чл. 8 и чл. 12, б.,а“ от Директива 2003/88/ЕО на Европейския парламент и на съвета, налагащо в случай на разлика в третирането в националното законодателство в областта на нощния труд при различни категории работници, съдът да тълкува националното право във възможно най-голяма степен с оглед текста и целта на съответната разпоредба от първичното право, като вземе предвид цялото вътрешно право и приложи признатите от последното тълкувателни методи, за да достигне разрешение, съответстващо с преследватната от нея цел. Въз основа на това решение счита, че новата ал. 4 от чл. 187 ЗМВР е в противоречие с това тълкуване и следва държавните служители да бъдат еднакво третирани с останалите лица, работещи по трудови правоотношения.

Задължението на работодателя за заплащане на възнаграждение за извънреден труд е част от задължението за заплащане на трудово възнаграждение, а за последното е установен срок. На основание чл. 84, ал. 1 ЗЗД ответникът е изпаднал в забава след изтичане на срока, в който е трябвало да се изплати съответното възнаграждение. Неизпълнението за заплащане на възнаграждение за положения от ищеца нощен труд чрез приравняването му с посочения коефициент го е поставило в състояние на забава, за което дължи съответното обезщетение под формата на лихва за забава. Лихвата е дължима върху дължимите възнаграждения по тримесечия, като началната дата за изчисляване е последния ден от месеца, следващ този за тримесечието за което се отнася, с оглед отчитането на труда, изчисляването и изплащането съобразно ЗМВР, като крайната дата за изчисляване е датата на входиране на исковата молба в съда.

Освен това за периода от 01.08.2019 г. до 01.08.2020 г. на основание чл.181 ад.3 от ЗМВР му се дължи плащане и на полагаемата се левова равностойност на безплатна храна и ободряващи напитки, тъй като е работил при средноденонощни температури под +10 °С и над +30 °С по данни от Националния институт по метеорология и хидрология и па 12-часови смени при сумирано изчисляване на работното време — чл.2 т.7 от Наредба № 8121з-904 от 30 юни 2015 г. за определяне на условията и реда за предоставяне на безплатна храна на служителите на МВР за извършване на дейности, свързани със специфичния характер на труда на служителите, и на ободряващи напитки на служителите, полагащи труд през нощта от 22,00 до 06,00 ч. Въпреки нормативно установеното право да получава безплатна храна и ободряващи напитки заради специфичните условия на труд, при които работил по време на 12-часови дежурства, такива не са били осигурявани, поради което следва да бъде обезщетен с левовата им равностойност. Претендира левовата равностойност на безплатна предпазна

храна, полагаема се за 12-часови дежурства през периода от 01.08.2019 г. до 01.08.2020 г. в размер на 420 лева и на левовата равностойност на одобряващи напитки, полагаема се за положен труд от 22,00 часа до 06,00 часа през периода от 01.08.2019 г. до 01.08.2020 г. в размер на 80 лева, която е следвало да му бъде предоставена под формата на ваучери за храна или сума пари най-рано след 1-во число на месец септември 2019 г., ведно със законната лихва върху тази сума от 01.02.2023 г. до окончателното ѝ изплащане и мораторна лихва върху нея в размер на 60 лева, начислена за периода от 01.09.2019 г. до 31.01.2023 г.

Претендира присъждане на деловодните разноски.

В срока по чл. 131 от ГПК ответникът е депозирал писмен отговор на исковата молба, с който оспорва исковете като неоснователни и моли да бъдат отхвърлени, като твърди, че всички отработени от ищеца часове нощен труд са му заплатени, тъй като в ЗМВР няма препращаща норма към разпоредбите на КТ и подзаконовите нормативни актове, каквато е НСОПЗ наредба № 8121з-407/11.08.2014 г. е отменена с Наредба № 8121з-592/25.05.2015 г. и Наредба № 8121з-776/29.07.2016 г. на министъра на вътрешните работи и в тези наредби липсва основание за преобразуване на часовете положен нощен труд с коефициент 1.143. Смята, че приложими са специалните правила на ЗМВР и подзаконовите му нормативни актове и че не следва да се прилага по аналогия поради празнота чл. 9, ал. 2 НСОПЗ. Твърди, че с изменението на ЗМВР от 07.07.2020 г., е създадена нова ал. 4 на чл. 187 ЗМВР, според която нощните часове труд се превръщат в дневни с коефициент 1. Признава факта, че в процесния период ищецът е работил на посочената длъжност и е полагал нощен труд.

Счита за недоказан иска за претендиране на левовата равностойност на неосигурена храна, тъй като ищецът не сочи и не представя доказателства, че в процесния период е изпълнявал дейностите по чл. 2, т. 7 от Наредба № 8121з-904/30.07.2015 г. с продължителност не по-малко от половината от установеното работно време за деня по ЗМВР, с изкл. на дейностите по чл. 2, т. 1, 10 и 11 от Наредбата и че е работил при специфични условия на труд под +10 градуса и над 30 градуса. Претендира за разноски.

В съдебно заседание, проведено на 08.06.2023 г., производството е прекратено в частта на предявените искове – главен по чл. 178, ал. 1, т. 3, вр. чл. 187, ал. 5, т. 2 ЗМВР за сумата от 2 000 лв., ведно със законната лихва от 16.02.2023 г. до окончателното плащане и акцесорния към него иск по чл. 86, ал. 1 ЗЗД за лихва за забава в размер на 200 лв.. Определението е влязло в сила. Производството продължи в частта на исковете за левовата равностойност на полагаемите предпазна храна и ободряващи напитки и лихвата за забава върху него.

В съдебно заседание ищецът не се явява, за него адв. *** поддържа предявените искове и моли да бъдат уважени по изложените в исковата молба съображения.

Ответникът се представлява от гл.юр. ***, счита исковете за неоснователни и моли да бъдат отхвърлени, като твърди, че безплатната предпазна храна и тонизиращи напитки са били изплащани на ищеца, съгласно действащата нормативна уредба.

Съдът, след преценка на изложеното в исковата молба и в отговора на ответника и като обсъди събраните по делото доказателства, прие за установено следното от фактическа страна:

Няма спор между страните, че ищецът работи по служебно правоотношение с ответника в процесния период и понастоящем в ГПУ - *** при *** Смолян на длъжност

„***“.

От заключението по назначената СИЕ се установява, че като държавен служител в системата на МВР ищецът работи на смени, съгласно изготвени месечни графици при сумирано отчитане на работното време. За процесния период 01.08.2019 г. - 15.02.2023 г. е изпълнявал служебните си задължения при работа със статут на държавен служител по смисъла на чл. 142, ал. 1, т. 1 от ЗМВР, на смени, всяка с продължителност от 12 часа, съгласно изготвени месечни графици при сумирано отчитане на работното време. Съгласно чл. 181, ал. 3 от ЗМВР за дейности, свързани със специфичния характер на труда на служителите по чл. 142, ал. 1, т. 1-3 и ал. 3 от ЗМВР се осигурява безплатна храна. Условието и редът за предоставянето са определени в Наредба 8131з-904/30.07.2015 г., а размерът на сумите се определя със заповед на министъра на вътрешните работи. Размерът на левовата равностойност на неосигурените на ищеца храна за положен от него труд със специфичен характер и ободряващи напитки за положен от него труд в часовия диапазон 22.00 ч. - 6.00 ч. за периода от 01.08.2019 г. до 31.07.2020 г. е 218.40 лева, както следва: - 190.80 лева - левовата равностойност на неосигурените на ищеца храна за положен от него труд със специфичен характер, помесечно отразен в Таблица 1, к.2.; - 27.60 лева - левовата равностойност на неосигурените ободряващи напитки за положен от него труд в часовия диапазон 22.00 ч. - 6.00 ч., подробно отразен в Таблица 2, к.2. Размерът на лихвата върху всяко месечно задължение, считано от първо число на месеца, следващ този, за който се дължи левовата равностойност на полагащата се храна и на неосигурените ободряващи напитки за положен труд в часовия диапазон 22.00-6.00 ч. за процесния период до 15.02.2023 г. е 66.80 лева, /Таблица 1, к.3 + Таблица 2, к.3/.

Съдът кредитира заключението на ВЛ ведно с допълнението като обективно и компетентно изготвено, същото е съобразено с нормативната уредба и с представените по делото доказателства и не е оспорено от страните.

При така установеното от фактическа страна съдът направи следните правни изводи:

Предявени са два обективно съединени искове:

Иск с правно основание чл. 181, ал. 3, изр.първо и изр.второ ЗМВР за заплащане на левовата равностойност на неосигурената безплатна предпазна храна и неосигурени ободряващи напитки за положен нощен труд за периода 01.08.2019 – 01.08.2020 г. г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от подаване на исковата молба до окончателното заплащане на възнаграждението. Иск с правно основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД за заплащане на обезщетение за забава върху двете главници за храна и напитки, начислена за периода до подаването на исковата молба.

Безспорно се установи, че ищецът е работил в процесния период по служебно правоотношение с ответника.

Съгласно разпоредбата на чл. 181, ал. 3 ЗМВР, за извършване на дейности, свързани със специфичния характер на труда на служителите по чл. 142, ал. 1, т. 1-3 и ал. 3 ЗМВР, се осигурява безплатна храна, а на полагащите труд през нощта от 22,00 до 6,00 ч., се осигуряват ободряващи напитки.

Размерът на доволствията и условията и реда за предоставянето им се определят ежегодно със заповед на министъра на вътрешните работи.

В изпълнение на чл. 181, ал. 3 ЗМВР е издадена Наредба № 8121з-904/ 30.07.2015 г., а

въз основа на нея са издадени съответно заповед № 8123з-38/19.01.2016 г.; Заповед № 8121з-693/08.07.2016 и заповед № 8123з-57/09.01.2017 г., които предвиждат да бъде осигурявана безплатна храна в натура при работа при специфични условия. В чл. 2 от Наредба 8121з-904 от 30.07.2015 г. са изчерпателно изброени дейностите, определени за специфични. В т. 7 са предвидени и дейностите, извършвани при средноденонощни температури под +10 °С и над +30 °С по данни от Научния институт по метеорология и хидрология към БАН. Няма спор, че по повод на изпълнение на служебните му задължения ищецът е извършвал специфични дейности при средноденонощни температури под +10 °С и над +30 °С.

В чл. 3 от наредбата е предвидено, че безплатна храна се предоставя на служителите на МВР само за дните, през които са извършвали дейностите по чл. 2 с продължителност не по-малка от половината от установеното работно време за деня по чл. 187, ал. 1 от Закона за Министерството на вътрешните работи (ЗМВР) и чл. 136, ал. 3 от Кодекса на труда, с изключение на дейностите по чл. 2, т. 1, 10 и 11. Както се установи от заключението на вещото лице нощните смени, изпълнявани от ищеца са били с продължителност 12 часа. С разпоредбата на чл. 6, изменена с ДВ бр. 69 от 2020 г., в сила от 4.08.2020 г., е определено, че безплатна храна за служителите на МВР, извършващи дейности, свързани със специфичен характер на труда, се осигурява чрез изплащане на левовата ѝ равностойност.

В чл. 9, ал. 1 от Наредба 8121з-904 от 30.07.2015 г., редакция ДВ, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г. е предвидено, че по време на полагане на нощен труд от 22,00 до 06,00 ч. на служителите на МВР се осигуряват ободряващи напитки – чай, кафе, какао, енергийни и съдържащи кофеин напитки, и други. Същата разпоредба е изменена с ДВ бр. 69 от 2020 г., в сила от 4.08.2020 г. и гласи, че на служителите на МВР, на които по време на полагане на нощен труд от 22,00 до 6,00 ч. се полагат ободряващи напитки – чай, кафе, какао, енергийни и съдържащи кофеин напитки, се осигурява тяхната левова равностойност.

Безспорно се установи, че в претендирания период от време от страна на ответника не са били предоставяни нито предпазна храна, нито ободряващи напитки на ищеца, нито пък е била заплащана тяхната левова равностойност. Едва от 01.08.2020 г. е започнало изплащането на левовата равностойност на неосигурените храни и напитки.

Именно поради непредоставянето на дължимата предпазна храна и ободряващи напитки своевременно на ищеца и при липсата на интерес от реално изпълнение, което с оглед целта на тези храни и напитки не може да бъде осигурено, то задължението на ответника от натурално се трансформира в задължение за компенсаторно обезщетение. Липсата на възможност както за реално изпълнение, така и за компенсаторно парично обезщетение, в каквато насока са възраженията на ответника, би довело до резултат длъжникът от собственото си неизпълнение да се освободи от изпълнението на неговото задължение. /Подобни съображения са изложени от СмОС в решение № 20234/15.07.2020 г. по в.гр.д. № 249/2020 г./.

Ще следва да бъде осъден ответникът да заплати на ищеца левовата равностойност на полагаемите се, но непредоставени в натура храна и ободряващи напитки в периода 01.08.2019 – 01.08.2020 г. в общ размер на 218,40 лв., съобразно допуснатото изменение и

претендиран размер от ищеца /от които 190,80 лв. за храната и останалите 27,60 лв. за напитките/, ведно със законната лихва върху същата сума, считано от 16.02.2023 г. до окончателното заплащане на задължението, както и лихва за забава върху главницата, начислена за периода 01.09.2019 – 15.02.2023 г. в размер на 66,80 лв..

Относно разноските:

Ищецът претендира присъждане на деловодните разноски. Такива същият е платил на адв. *** в размер на 300 лв., видно от договора за правна защита и съдействие и разписката, представена със списъка за разноски. Неоснователно е възражението на ответника за прекомерност на платеното адвокатско възнаграждение от ищеца. Заплатеното от ищеца адвокатско възнаграждение в размер на 300 лв. с оглед материалния интерес по делото и предвид предявените два кумулативно съединени иска не е прекомерен и е в минималните размери и следва да му бъде присъдено, пропорционално на уважената част от исквете. Ще следва, с оглед изхода на делото, на осн. чл. 78, ал. 1 от ГПК ответникът да бъде осъден да заплати на ищеца направените разноски за адвокатско възнаграждение в размер на 300 лв..

Ще следва на основание чл. 78, ал. 6 ГПК да бъде осъден ответникът да заплати по сметка на РС Смолян сумата от 220 лв., от която 100 лв. държавна такса и 120 лв. за възнаграждение на вещо лице.

Мотивиран от изложените съображения Смолянският районен съд

РЕШИ:

ОСЪЖДА Регионална дирекция „***“ - Смолян, със седалище и адрес на управление гр. Смолян, бул. „***, представлявана от комисар *** на основание чл. 181, ал. 3, изр.първо и изр.второ ЗМВР и чл. 86, ал. 1 ЗЗД да заплати на Р. В. К., ЕГН *****, от с. ***, общ. *** сумата от 218,40 лева, от които 190,80 лв. представляващи левовата равностойност на неосигурената безплатна предпазна храна за положен труд със специфичен характер и 27,60 лв. представляващи левовата равностойност на неосигурени ободряващи напитки за положен нощен труд в периода 01.08.2019 – 31.07.2020 г., ведно със законната лихва върху същата сума, считано от 16.02.2023 г. до окончателното заплащане на задължението, както и сумата от 66,80 лв., представляваща обезщетение за забава в размер на законната лихва върху главницата за периода 01.09.2019 – 15.02.2023 г.

ОСЪЖДА Регионална дирекция „***“ - Смолян, със седалище и адрес на управление гр. Смолян, бул. „***, представлявана от комисар *** на основание чл. 78, ал. 1 ГПК да заплати на Р. В. К., ЕГН *****, от с. ***, общ. *** сумата от 300 лева за направените деловодните разноски за платено адвокатско възнаграждение.

ОСЪЖДА Регионална дирекция „***“ - Смолян, със седалище и адрес на управление гр. Смолян, бул. „***, представлявана от комисар *** на основание чл. 78, ал. 6 ГПК да заплати по сметка на РС Смолян сумата от 220 лв., от която 100 лв. държавна такса и 120 лв. за възнаграждение на вещо лице.

Решението може да бъде обжалвано с въззивна жалба пред Смолянски окръжен съд в двуседмичен срок, считано от връчването му на страните.

Решението да се връчи на страните, като на ищеца чрез адв. *** на посочения в исквата молба съдебен адрес.

Съдия при Районен съд – Смолян: _____